

Klimatförändringar och konflikter bromsar framsteg trots rekordresultat

Resultaten i kampen mot hiv, tuberkulos och malaria överstiger siffrorna från före covid-19, men samtidigta kriser gör att världen är långt ifrån att uppnå målen för 2030

18 september 2023

GENÈVE – Globala fondens [resultatrapport för 2023](#) som släpptes idag (*full Report in English [here](#)*) visar en anmärkningsvärd ökning av resultaten i programmen mot hiv, tuberkulos (tbc) och malaria efter motgångarna från covid-19-pandemin. Trots det utgör flera utmaningar, såsom klimatförändringar, konflikter, växande ojämlikhet och ökade hot mot mänskliga rättigheter, en allt större risk för att målet att utrota aids, tbc och malaria senast 2030 inte uppnås.

”Genom att samarbeta har Globala fondens partnerskap räddat 59 miljoner liv under de senaste tjugo åren”, säger Peter Sands, chef för Globala fonden. ”Trots flera rekordbrytande resultat under 2022 kommer vi inte att uppnå målen för 2030 om vi inte vidtar extraordinära åtgärder.”

Tack vare ihärdigt arbete, anpassningar och innovationer från myndigheter, samhällen och våra partners kunde Globala fondens partnerskap ge ett rekordstort antal människor antiretroviral behandling mot hiv under 2022. Vi hittade och behandlade fler människor med tuberkulos än någonsin tidigare, och vi delade ut ett rekordstort antal myggnät för att förebygga malaria.

Nyckelresultat för 2022 i länder där Globala fonden investerar inkluderar:

För HIV

- 24,5 miljoner människor fick antiretroviral behandling mot hiv.
- 53,1 miljoner hiv-test togs (12,2 miljoner på prioriterade och viktiga befolkningsgrupper).
- 15,3 miljoner människor fick ta del av hiv-förebyggande tjänster.
- 710 000 mammor med hiv fick läkemedel som håller dem vid liv och förebygger överförande av hiv till sina barn.
- 831 000 frivillig manlig omskärelse för skydd mot hiv.

För tbc

- 6,7 miljoner människor vårdades för tbc.
- 118 000 människor under behandling för läkemedelsresistent tbc.
- 331 000 hiv-positiva tbc-patienter får antiretrovirala läkemedel.
- 2,2 miljoner människor med hiv som får antiretrovirala läkemedel påbörjade förebyggande behandling mot tbc.
- 1,5 miljoner människor som exponerats för tbc fick förebyggande behandling.

För malaria

- 220 miljoner myggnät har distribuerats för att skydda familjer mot malaria.
- 321 miljoner misstänkta malaria fall har testats.
- 37,1 miljoner barn fick kemoprophylax mot säsongsbunden malaria.
- 14,6 miljoner gravida kvinnor fick förebyggande behandling mot malaria.
- 165 miljoner fall av malaria har behandlats.

Samtidiga kriser bromsar framstegen

På grund av sammanlänkade och samtidiga kriser - utöver covid-19, också klimatförändringar, konflikter och skulder samt en alarmerande urholkning av de mänskliga rättigheterna och allt djupare ojämlikhet inom och mellan olika länder - har det i många av de länder där Globala fonden investerar varit mycket mera utmanande att komma på rätt spår för att stoppa dessa tre sjukdomar.

Klimatförändringar påverkar redan epidemiologin för infektionssjukdomar. Till exempel sprids malaria till högt belägna platser i Afrika som tidigare har varit för kalla för malariamyggan som bär på parasiten. Cykloner, översvämningar och andra klimatrelaterade extrema händelser orsakar en dramatisk ökning av malariainfektioner, som de vi sett i Malawi och Pakistan. Osäker tillgång till mat och brist på vatten får hela samhällen att flytta, vilket ökar deras sårbarhet för sjukdomar som tbc. Globala fonden har tagit ansvar efter extrema väderhändelser för att mildra konsekvenserna för malariaprogrammen och se till att hiv- och tbc-tjänsterna kan fortsätta.

Konflikter skadar sjukvårdens infrastruktur och överväldigar redan överarbetad sjukvård så att människor som blir sjuka inte får tillgång till behandling, leveranskedjor kollapsar och förebyggande åtgärder avbryts. I flera länder, inklusive Sudan, Ukraina, Afghanistan och Myanmar, måste Globala fondens partnerskap övervinna enorma utmaningar för att se till att de mest utsatta får de tjänster de behöver.

Att stärka sjukvårdssystemen för att bekämpa och förebygga utbrott

För att stödja kampen mot de tre sjukdomarna behövs det motståndskraftiga och hållbara system för hälsa, vilket är grunden för att kunna förebygga, upptäcka och bemöta befintliga och kommande hot mot hälsan.

”Genom att investera i centrala komponenter för ett motståndskraftigt hälsosystem stödjer Globala fonden länder i kampen mot dagens dödliga infektionssjukdomar samtidigt som man förbereder för framtida hot mot hälsan”, säger Sands. ”Till exempel kommer vi att fortsätta att spela en avgörande roll för att stödja sjukvårdspersonal ute i samhället och stärka leveranskedjor och laboratorienätverk.”

Totalt har Globala fonden bidragit med över 5 miljarder USD för att hjälpa länder att bemöta covid-19, och cirka 2,2 miljarder USD av denna finansiering kommer att användas för att stärka hälsosystemen och förbättra beredskapen inför pandemier.

Att snabba på lika tillgång till avgörande innovativa verktyg

Det är nödvändigt att snabba på lika tillgång till innovativa verktyg för att återfå och bibehålla drivkraften i kampen mot hiv, tbc och malaria.

”Trots alla utmaningar är det fortfarande möjligt att uppnå målet att utrota aids, tbc och malaria som hot mot folkhälsan. Vi vet vad som behöver göras, vi har verktyg som fungerar och vi kan lära oss av framgångsrika exempel”, säger Sands. ”Vi behöver snabba på tillgången till revolutionerande innovationer, optimera tillämpningen av dem tillsammans med befintliga verktyg för att maximera effekten av varje dollar. Vi behöver utrota de ojämlikheter som ökar sårbarheten för unga kvinnor, centrala befolkningsgrupper och de allra fattigaste.”

För hiv ger vaginalringen med dapivirin – det första effektiva hiv-förebyggande läkemedlet som kontrolleras av kvinnan – ett ytterligare verktyg för att ge flickor och kvinnor makten att skydda sig själva mot en hiv-infektion. Hiv hos barn är ett globalt område av icke uppfyllda behov, men aktuell behandlingsinnovation har potential att förändra det. Globala fondens partnerskap investerar i pediatrik dolutegravir, som är mer effektivt, billigare och tolereras bättre av barn.

Mot tbc består viktiga innovationer av nya diagnostiska verktyg, såsom mobil röntgen och billigare molekylär diagnostik, nya behandlingar, såsom kombinationsbehandling med bedakilin, pretomanid, linezolid och moxifloxacin (BPaLM) för läkemedelsresistent tuberkulos (DR-TB) och den nya korta förebyggande behandlingen mot tuberkulos som kallas 3HP.

För malaria finns det ett antal innovationer inom vektorkontroll, förebyggande åtgärder, diagnos och behandling som hjälper oss att bekämpa de alarmerande trenderna vad gäller infektioner och dödsfall. Till exempel är sängnät med dubbla aktiva ingredienser som kombinerar pyretroid och klorfenapyr och kommer att finnas tillgängliga i stor skala från 2024 enormt mycket mer effektiva än standardnät med enbart pyretroid. Studier har visat en minskning av malariainfektioner med cirka 50 procent bland barn i åldrarna 6 månader till 10 år.

För att komma på spåret igen kommer det vara nödvändigt att optimera en integrerad användning av sådana innovationer och samtidigt öka arbetet för att få ett slut på kraftig ojämlikhet som driver på infektionssjukdomar. Genom att stärka de samhällen som

löper störst risk ser vi till att livräddande tjänster når de mest sårbara, inklusive de som har blivit lämnade utanför på grund av fattigdom, stigma, diskriminering eller kriminalisering. När människor och samhällen sätts i centrum för vår modell kan vi bygga upp den tillit som är avgörande för att lyckas med vår mission och garantera att ingen hamnar på efterkälken.

###

Om Globala fonden

Globala fonden investerade mer än 5,2 miljarder USD 2022 för att besegra hiv, tbc och malaria och säkerställa en hälsosammare, säkrare och mer rättvis framtid för alla. Vi förenar världen för att hitta lösningar som får så stor inverkan som möjligt och vi använder dem i hela världen. Det fungerar. Tillsammans har vi räddat 59 miljoner liv. Vi slutar inte förrän arbetet är färdigt.

Information om Globala fondens arbete finns tillgänglig på www.theglobalfund.org.

Följ Globala fonden på X (tidigare Twitter): <http://twitter.com/globalfund>

Anslut till Globala fonden på Facebook: <http://www.facebook.com/theglobalfund>